

НАЗАД В МАЙБУТНЄ: ПОЛІТИЧНА ЕКОНОМІЯ

В останнє десятиліття відбувається певний ренесанс політекономічних досліджень, що обумовлено такими основними тенденціями сучасного економічного розвитку як глобалізація, інформатизація, інтелектуалізація, соціалізація тощо (наприклад, — це дискусія з приводу предмета політичної економії, яка розгорнулася на сторінках журналу «Економічна теорія» в 2012 році). Але на багато питань, які виникають у суспільстві, сучасна економічна теорія не здатна дати відповідь, розкрити суть реального стану економіки, передбачити економічні і фінансові кризи. Процеси, які відбуваються в економіці, а також ускладнення взаємозв'язків економіки з іншими сферами суспільства впливають на предмет економічної теорії.

Політична економія як суспільна наука розвивається з розвитком економіки суспільства. Вона як суспільна наука має об'єкт і предмет свого дослідження. Об'єктом, у першу чергу, є ринкова економіка, а безпосередньо предметом є відносини між людьми з приводу суспільного виробництва. Предмет — це передусім предметний простір, а також — це сукупність теорій, концепцій і гіпотез.

Зміст предмету є важливим результатом взаємодії суб'єкта і об'єкта пізнання. Об'єкт пізнання — це, як правило, певна частина об'єктивної реальності з якою безпосередньо пов'язана діяльність суб'єкта. Предмет окреслює межі пізнавальної діяльності, задає характер дій суб'єкта на об'єкт пізнання, визначає статус останнього.

Предмет науки як відомо визначає її метод, тобто її методичний інструментарій, а в свою чергу, метод визначає предмет принаймні у двох випадках: коли завдяки інструментарію ми отримуємо нові знання та коли еволюція методу супроводжується розвитком предмету. Останні досягнення в теорії суспільного вибору інформаційної економіки, теорії ігор широко застосовуються для вирішення політекономічних проблем.

Політична економія є основою не тільки економічних наук, але й гуманітарних, що розширює поле міждисциплінарного підходу до аналізу сучасності. Про що, наприклад, свідчить поява «нovoї політичної економії», яка досліджує політичні відносини, котрі формують політичні ринки і все більше впливають на економічні процеси.

Економічна наука має право на збереження назви «Політична економія» і це право дано не тільки за фактом народження, але й тому що це відповідає духу нашого часу, як і завжди вона відповідає критеріям цілісності, схильності до інтелектуальної експансії, сприйняттю до нееконічної думки.

Політична економія — це філософія економічної науки, без її знань сучасний економіст не має таких компетенцій як системне бачення економіки, аналітичний спосіб мислення, аргументованість пропонуванних висновків.

Література

1. Пороховський О.А. Політична економія на початку XXI століття // Економічна теорія. — 2012. — №2. — С. 17—28.
2. Сэндлер Тодд. Экономические концепции для общественных наук / Пер. с англ. — М.: Издательство «Весь Мир», 2006. — 376 с.

Королюк Т.О., к.е.н., ст. викладач,
кафедра макроекономіки та державного управління

ЕКСПРЕС-КОНТРОЛЬ ЯК ВСЕОХОПЛЮЮЧИЙ ТА ОПЕРАТИВНИЙ МЕТОД ПЕРЕВІРКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

Контроль та оцінювання знань студентів є одним із важливих елементів дидактичної системи у вищій школі. Запровадження рейтингової технології оцінювання навчальної діяльності у межах